

KÖRTVÉLYES

6. Szám 2017/10

A TINNYEIEK INGYENES, FÜGGETLEN, KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAPJA

Kérdések és válaszok
a polgármestert kérdeztük.....8

Szabad magyar zeneoktatás
új művészeti iskola Tinnyén.....9

Állj fel a humorral!
gyereknevelés.....10

Ez a lap lesz a végső?
gondolatok lapunk jövőjéről.....10

A tinnyei emberek egészsége
a füstről és étetésről.....11

Félix, a kaméleon
folytatásos mese gyerekeknek....12

KÖZMEGHALLGATÁS HELYETT FALUGYŰLÉS

LADÁNYI PÉTER

Beszámoló

A tinnyei képviselő-testület 2017. szeptember 22. napján tartotta a 2017. évi közmeghallgatást.

Krix Lajos köszöntötte a megjelent tinnyei lakosokat és a képviselő-testület tagjait. Elmondta, hogy a falugyűlés egyúttal közmeghallgatás, emiatt az képviselő-testületi ülésnek is minősül. A megjelent 5 képviselővel a testület határozatképes,

annak ellenére, hogy Darázs Lászlóné és Naszvadi Győző képviselők nem voltak jelen az esemény kezdetekor.

A polgármester felsorolta az ülés napirendi pontjait, majd a képviselők szavaztak a napirend elfogadásáról.

☒ Elutasítva!
(igen: 3, nem: 0, tartózkodott: 2)

(folytatás a 4. oldalon)

KOSSUTH HANGJA FONOGRAFHENGEREN

a magyar hangrögzítés történetének első dokumentuma

Az Országos Széchényi Könyvtár Zeneműtára őrzi azt a két fonográfhengert, melyekre Kossuth Lajosnak az aradi vértanúk emlékművének felavatására szánt ünnepi beszédét rögzítették. A történelmi hangfelvételt két pesti vállalkozó, Felner Károly és Barna Tivadar készítették 1890. szeptember 20-án Torinóban.

Kossuth rövidebb-hosszabb megszakításokkal 1865 óta élt itt önkéntes száműzetésben, bár nem elszigetelten, „remeteként”, hiszen magyarországi híveivel állandó levelezésben állt, üzeneteket küldött nekik és olykor látogatókat is fogadott. Hívták az 1890. október 6-i aradi ünnepségre is, de a kiegészítést teljes egészében elutasító, önmagát osztrák – magyarnak soha el nem ismerő Kossuth tudta, hogy személyes részvétele a „kibékülés ünnepén” (Pesti Napló 274. sz.) erkölcsileg lehetetlen. Ezt fejtegeti az aradiak meghívására válaszképpen írt köszönőlevelében is. Arra viszont ráállt, hogy ünnepi beszédét a fonográf segítségével megörökítsék és elvigyék Aradra. A Pesti Hírlap egy 1890. október 4-én megjelent cikkéből megtudhatjuk, hogy Kossuth eleinte idegenkedett az új technikától, így csak némi leleménnyel sikerült rávenni, hogy az „ördögös masinába” mondja beszédét. A röviddel azelőtt Amszterdamban négyezer forintért vásárolt, jó minőségű készülék Edison 1877-ben szabadalmaztatott találmányának már egy továbbfejlesztett, valószínűleg elektromos erővel hajtott változata lehetett. Tulajdonosa, a jómódú Felner egyike volt annak a 845 magyarnak, akik 1889 őszén – a párizsi

(folytatás a 2. oldalon)

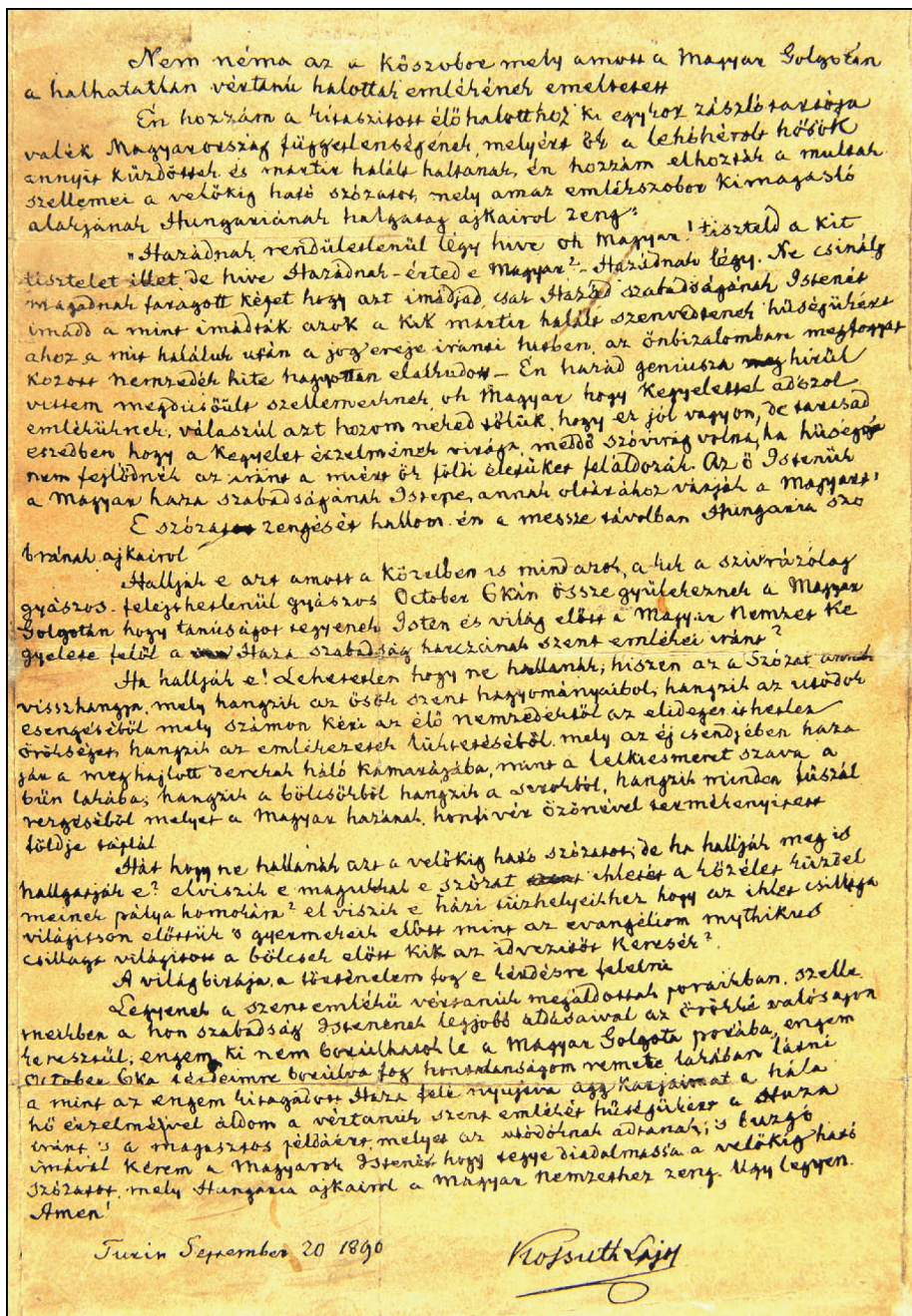

Kossuth arcképe a felvétel készítésének idejéből
(forrás: Országos Széchényi Könyvtár – Zeneműtár – 2008.)

Kossuth hangja... (folytatás az 1. oldalról)

világkiállításra utazóban – Torinóban felkeresték a kormányzót. Ajándékképpen egy kevés hazai földet is vittek magukkal. Kossuth rendkívül meghatódott a gesztustól és közel két órán át beszélt életéről, öregségéről, betegségéről, a magyar politikai életről. Ekkor merült fel a hallgatóságban, hogy Kossuth élő szavát meg kellene örökíteni és hazavinni az otthoniaknak.

A visszafogott pátoossal telített beszéd, mely Hungária, azaz Zala György szoborcsoportja főalakjának szózatoként fogalmazódik meg, szónoki bravúrként egyszerre örök érvényű és aktuális. Biztosra vehető, hogy Kossuth figyelemmel kísérte az 1890. október 6-i aradi szoboravatási ünnepség többéves előkészítő munkálatait és látta az emlékműről készült képet. Van azonban egy másik aktuális körülmény is, amelyre a beszédben világos utalás történik: Kossuth 1890 januárjában – az országos felzúdulást és mozgalmat kiváltó ún. honossági törvény hatálybalépésével – elveszítette magyar állampolgárságát. Az emiatt érzett keserűség Kossuth időskori beszédeinek és írásainak visszatérő eleme. Magyar beszéd-, illetve éneklésvétel már jóval korábban is készülhetett, hiszen Edison kísérleti műhelyében dolgozott Puskás Tivadar mellett több magyar munkatárs is, és Budapesten már két évvel feltalálása után, 1879-ben bemutatott egy fonográfot. Az 1890. szeptember 20-án készített hangfelvétel páratlan hangrögzítés-történeti jelentőségét az adja, hogy ez a legkorábbi ismert és máig (töredékesen) fennmaradt magyar beszédfelvétel, amely ráadásul egy emblemikus történelmi személyiség, kora talán legkiválóbb szónokának hangját rögzíti. Kevésbé egyértelműen megítélhető, mennyire tudta betölteni eredeti küldetését, s jutott el az üzenet a kortársak tömegeihez. Az ünnepségről szóló egykorú beszámolók szerint ugyanis a Kossuth-beszéd az október 6-i hivatalos rendezvényen nem hangzott el. Ezt politikai megfontolásokkal magyarázhatnánk, azonban a felvétel szabadterén, tömegek által hallható módon történő lejátszása technikailag sem lett volna lehetséges. A korabeli sajtó szórványos utalásai alapján a felvételt – Aradon és másutt is – zárt térben, fülhallgatón keresztül egyenként, 1 forint, illetve később 50 krajcár belépődíj ellenében lehetett meghallgatni. [...]

Kossuth Lajos fonográfba mondott beszédének saját kezű leírata
(forrás: OSZK Kézirattár, Analecta 11.498)

A mintegy hat-hét perc hosszúságú beszéd eredetileg három fonográfhengert töltött meg. Mivel a rendkívül sérülékeny, átlagosan 30–40 lejátszásra „hitelesített” viaszhengereket több százszor is leforgatták, erősen megrongálódtak, ráadásul a három hengerből egy 1919-ben el is veszett. A fennmaradt kettőből az egyik törött, a másik repedt állapotban került be 1932 végén, 1933 elején a Magyar Nemzeti Múzeumba Felner Károly ajándékként, a Pesti Hírlap szerkesztősége közvetítésével, egyéb Kossuth-ereklyékkel együtt. [...] Sztanó Pál, az MTA Zenetudományi Intézetének hangmérnök-munkatársa magnetofonszalagra vette és egyedi, kemény lemezre is rögzítette a beszéd befejező ré-

szét, amennyi a hangfelvételtől megmenthető volt. Újházy László hangmérnök további restaurációja a beszéd érthetőségét nagyban javította. [...] Mivel a felvétel restaurálása során elsősorban Kossuth hangja eredeti hangszínének, karakterének megtartására törekedtek az érthetőség rovására, még a „tisztított” felvétel is nehezen érthető az erős háttérzaj miatt. Célszerű az írott szöveggel együtt követni a beszédet, ahogyan azt már a kortársak is tették.

forrás:
<http://mek.oszk.hu/kiallitas/kossuthhangja/>
OSZK – Zeneműtár – 2008.
Szerkesztette és az ismertető szöveget írta:
Illyés Boglárka

„Nem néma az a kőszobor mely amott a magyar Golgotán a halhatatlan vértanú halottak emlékének emeltetett.

Én hozzám a kitaszított élő halotthoz ki egykor zászlótartója valék Magyarország függetlenségének, melyért ők a lehóhérolt hősök annyit küzdöttek és mártír halált haltanak, én hozzám elhozták a multak szellemei a velőkgig ható szózatot, mely amaz emlékszóbor kimagasló alakjának Hungariának halgatag ajkairól zeng:

„Hazádnak rendületlenül légy hive oh magyar! tiszteld a kit tisztelet illet, de hive Hazádnak érted e magyar? Hazádnak légy. Ne csinálj magadnak faragott képet hogy azt imádjad, csak Hazád szabadságának Istenét imádd a mint imádták azok a kik mártír halált szenvedtenek hűségükért ahoz a mit haláluk után a jog ereje iránti hitben az önbizalomban megfogyatkozott nemzedék hite hagyottan elalkudott. En hazád géniusza hirül vittem megdicsőült szellemeknek, oh magyar hogy kegyelettel adózol emléküknél, válaszul azt hozom neked tőlük, hogy ez jól vagy, de tartsad eszedben, hogy a Kegyelet érzelmeinek virága meddő szóvirág volna, ha hűsége nem fejlődne az iránt a miért ők földi életüket feláldozák. Az ő Istenük a magyar haza szabadságának Istene, annak oltárához várják a magyart.

E szózat zengését hallom én a messze távolban Hungaria szobrának ajkairól.

Hallják e ezt amott a közelben is mind azok, a kik a szürázólag gyászos, felejthetetlenül gyászos October 6kán összegyülekeznek a magyar Golgotán hogy tanúságot tegyenek Isten és világ előtt a magyar nemzet Kegyelete felől a Haza szabadság harcának szent emlékei iránt?

Ha hallják e! Lehetetlen hogy ne hallanák; hiszen az a

Szózat annak visszhangja, mely hangzik az ősök szent hagyományaiból, hangzik az utódok esengéséből mely számon kéri az élő nemzedéktől az elidegeníthetetlen örökséget, hangzik az emlékezesek liktetéséből, mely az éj csendjében haza jár a meghajlott derekak háló kamarájába, mint a lelkiismeret szava a bűn lakába; hangzik a bölcsőkből hangzik a sirokból, hangzik minden fűszál rezgéséből, melyet a magyar hazának honfivér özönével termékenyített földje táplál.

Hát hogy ne hallanák azt a velőkgig ható szózatot; de ha hallják meg is hallgatják e? elviszik e magukkal e szózat ihletét a közélet küzdelmeinek pálya homokára? elviszik e házi tüzhelyeikhez hogy az ihlet csillaga világítson előttük a gyermekeik előtt mint az evangéliom mythikus csillaga világított a bölcsék előtt kik az idevezitőt keresék?

A világ bírāja, a történelem fog e kérdésre felelni.

Legyenek a szentemlékű vértanúk megáldottak poraikban, szellemeikben a hon szabadság Istenének legjobb áldásaival az örökké valóságon keresztül; engem, ki nem borúlhatok le a magyar Golgota porába, engem October 6ka térdeimre borúlva fog hontalanságom remete lakában látni a mint az engem kitagadott Haza felé nyujtva agg karjaimat a hála hő érzelmével áldom a vértanúk szent emlékét hűségükért a Haza iránt, 's a magasztos példáért, melyet az utódoknak adtanak; 's buzgó imával kérem a magyarok Istenét hogy tegye diadalmassá a velőkgig ható szózatot, mely Hungaria ajkairól a magyar nemzethez zeng. Úgy legyen. Amen!”

Turin September 20 1890.

Kossuth Lajos

ÉLMÉNYEK VÉGRE VILLÁMSEBESSÉGGEL!

HAPPY HOME
FIBER 120+DIGITAL BRONZE

3490

FT/HÓ
2 HÓNAPIG

A 3. HÓNAPTÓL

8499

FT/HÓ

A csomag tartalma:

- 101 digitális csatorna (32 HD-csatornával)
- 120 Mbit/s-os internet
- korlátlan UPC vezeték hálózaton belüli telefonbeszélgetéssel
- ePackkel, 24 havi elkötelezettséggel

Megrendelés és további információ:

tel.: 1221, www.upc.hu/fejlesztunk

Élmény minden pillanat

Akciónk 2017. augusztus 30-tól visszavonásig érvényes. A Fiber Power 120 internet garantált le- és feltöltési sebessége 30/4 Mbit/s. Az ePack-kedvezmény 500 Ft kedvezményt jelent az internetszolgáltatást tartalmazó csomagok havi díjából. Az ePack-kedvezmény igénybevételi feltételei és további részletei megtalálhatóak az ÁSZF-ben és a www.upc.hu/epack oldalon. Az árak bruttó árak. A tájékoztatás nem teljes körű, további részletek: www.upc.hu, tel.: 1221.

Közmeghallgatás helyett falugyűlés (folytatás az 1. oldalról)

Krix Lajos közölte, hogy az esemény a napirend elutasítása miatt sima közmeghallgatássá (falugyűléssé [a szerk.]) minősül, majd elkezdte polgármesteri beszámolóját.

(Török Éva és Lőrincz László képviselőket később arról kérdeztük, miért tartózkodtak a napirend megszavazásakor, a képviselők válaszát a cikkünk melletti keretes szövegrészben olvashatják [a szerk.]

Polgármesteri beszámoló

A polgármester először tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy a Körtvélyes újság már nem az önkormányzat lapja. Ezt azért tartotta szükségesnek megtenni, mert a Körtvélyes legutóbbi cikke – véleménye szerint – bizonytalanságot keltett azzal kapcsolatban, hogy lesz-e közmeghallgatás.

Elmondta, hogy lapunktól augusztus 30-án kapott egy kérdés sorozatot, és neki az a kötelezettsége, hogy erre 30 napon belül válaszoljon. „Ezt megtettem lapzárta után, és nem azért lapzárta után (mert én nekem fogalmam sincs, hogy mikor van lapzárta)... én – ha jól tudom – 16 napon belül válaszoltam. Ennek ellenére a Körtvélyes újságban megjelent az az összefoglaló, miszerint kérdezzék meg a hivatalt, hogy lesz-e közmeghallgatás.” – tette hozzá.

(ezzel kapcsolatos gondolatainkat a cikkünk melletti „Szerkesztői megjegyzések I.” című keretes szövegrészben olvashatják [a szerk.]

Krix Lajos elmondta, hogy a közmeghallgatás időpontjáról egy februári képviselő-testületi ülésen határoztak. „Nekünk ma már semmi híryanagunk és semmi olyan dolog nem irányított és nem jelenik meg... tehát nem az önkormányzat lapja a Körtvélyes újság.” – zárta mondanivalóját a polgármester.

Ezt követően Krix Lajos kivetítette Konfuciusz homokszobrának fényképét és néhány tőle származó idézetet. Elmondta, hogy a művész döntése volt a szobor tárgya, az nem önkormányzati megrendelésre készült.

„Ha valakivel alapvető dolgokban nem tudsz egyetértésre jutni, ne kovácsolj vele közös terveket. (Konfuciusz)”

Krix Lajos felolvasta ezt az idézetet, és újra lapunkra hivatkozva elmondta, hogy Ladányi Péternek más a nézete, mint az övé, és senki sem erőltetheti a másikra, hogy közös terveket kovácsoljunk (a közös tervek kovácsolásával kapcsolatos polgármesteri megjegyzéshez fűzött gondolatainkat a cikkünk melletti „Szerkesztői megjegyzések II.” című keretes szövegrészben olvashatják [a szerk.]

Krix Lajos ezt követően felolvasott még néhány Konfuciusz idézetet, majd elmondta, hogy nemrég elhárultak az iskolával kapcsolatos korábbi könyvelési problémák veszélyei, így most már nincs szükség semmilyen korábbi támogatás visszafizetésére, minden régi projekt lezárása sikeresen zárult. „Befejeződött a (folytatás az 5. oldalon)

Megkérdeztük Török Éva és Lőrincz László képviselőket, miért tartózkodtak a napirend megszavazásakor:

„2017. szeptember 7-én a polgármesteri hivatal tetőcseréjének pályázatával kapcsolatban összehívott rendkívüli testületi ülésen megszavaztuk, hogy az idei közmeghallgatás – az éves munkaterv szerint – 2017. szeptember 22-én legyen. A közmeghallgatás napirendi témáiról nem esett szó.

Mivel a közmeghallgatás testületi ülésnek minősül, ezért a meghívót, napirendet és az ahhoz kapcsolódó előterjesztéseket a Képviselő-testület szervezeti és működési szabályzata szerint 5 nappal azelőtt meg kellett volna kapniuk a képviselőknek. Ez egyáltalán nem történt meg.

A falu érdekében minden döntést (függetlenül annak nagyságától), átgondoltan kell meghozni, nem úgy, hogy néhány perccel azelőtt szerzünk tudomást arról, hogy az ügyben szavazás – döntés lesz.

Elszomorít, hogy néhányan ezt úgy értékelték, hogy nem végezzük a munkánkat.”

múltunknak a gondja. [...] Innentől kezdve vállalhat igazából a jelen önkormányzatunk, képviselő-testületünk igazi felelősséget, mert innentől kezdve, amit mi csinálunk, abban vagyunk elsősorban felelősek.” – tette hozzá Krix Lajos.

Szerkesztői megjegyzések I.

A teljes igazság érdekében szükségesnek tartjuk kiegészíteni a polgármester által elmondottakat.

1./ Szerkesztőségünk minden hónapban levélben keres meg több, mint 20 helyi intézményt és ismert, a falu életében meghatározó szereppel bíró közembert a közérdekű és a tinnyi lakosság érdeklődésére számot tartó információk közlési lehetősége érdekében. Így tettünk a szeptemberi számunk előkészítése során is: már **2017. augusztus 16-án** elküldtük információkérő levelünket – többek között - a polgármester, a jegyző és az önkormányzat központi e-mail címekre is. Ezekben a megkereséseinkben **mindig konkrétan megadjuk a lapzárta pontos időpontját és a lap várható megjelenésének idejét is.** Ahogyan most is.

2./ Augusztus 30-án – látva, hogy már egy hónap sincs az eseményig, de a hivatal hirdeteményei (honlapja) még mindig nem jelzik a szeptemberi közmeghallgatást – a hivatal felé konkrétan is megfogalmaztuk ez irányú kérdésünket. Miután erre egy hétig nem kaptunk választ, telefonon érdeklődtünk. Kérdésünkre azt a választ kaptuk, hogy a polgármester úr és a jegyző úr a közmeghallgatás időpontjáról később fog dönteni (ez már a lap nyomdába adása után történt). Legutóbbi lapszámunkban végül (érdemi információ híján) a történeteket (tehát a tényeket) írtuk meg olvasóinknak.

3./ Ha a polgármester szerint ennyire egyértelmű volt a közmeghallgatás időpontja (és hogy az meg lesz tartva), akkor véleményünk szerint lett volna lehetősége tájékoztatni lapunkat, és egyúttal a teljes lakosságot, de ő (a lapzárta és megjelenés idejének ismeretében) nem élt ezzel a lehetőséggel. Ezek figyelembe vételével a polgármester azon állítását, hogy szerinte a Körtvélyes keltett volna bizonytalanságot, nem kívánjuk minősíteni.

Közmeghallgatás helyett falugyűlés (folytatás a 4. oldalról)

Ezután a polgármester több táblázatot is kivetített a jelenlévőknek, az önkormányzat adó- és közhatalmi (az államtól származó [a szerk.]) bevételeiről, a bejelentett tinnyeiek számáról.

A polgármester elmondta, hogy ezekkel a számokkal azt szeretne volna bemutatni, hogy „mi egyek vagyunk”, tehát minden tinnyi területre összes adóbevételére és az önkormányzat központi bevételeire szükség van. „Vélelmem szerint 1850-1860 fő körül van most Tinnye lakosság-száma. A cél az legyen, hogy a be nem jelentkezettek is valamilyen módon arra kérjük, ösztönözzük, hogy mihamarabb bejelentkezzenek.” – zárta a témát a polgármester.

Ezután a jelenlévők két újabb táblázatot láthattak Tinnye úthálózatával és azok helyreállításával, felújításával kapcsolatban.

A polgármester elmondta, hogy 15 689 m hosszú önkormányzati úthálózat van Tinnyén. „Én meglepődtem ezen a

számon. Önök nem lepődtek meg ezen a számon?” – szólította meg a hallgatóságot Krix Lajos. “Mi az útonkon lepődtünk meg, hogy nem lehet rajta közlekedni.” – szolt hozzá egy Ady Endre utcai lakos, de Krix Lajos arra kérte a hozzászólót, hogy először hagy fejezze be az előadását.

Miután ismertette a kivetített táblázat adatait, összegezte: „Ha a 2016. és 2017. évben [...] úthálózatunknak 22,8%-a kerül felújításra, mely érték az érintett lakosság számára vetítve [...] eléri a 30%-ot.”.

Ezután a polgármester néhány fénykép kivetítésével folytatta beszámolóját. Bemutatott néhány megvalósult eredményt: a Lovas utcai csapadékvíz ülepítőt, a Csabai út melletti csapadékvíz elvezető árkot (amely a Kossuth Lajos utcát mentesíti a beömlő csapadékvíz jelentős részétől), a Széchenyi, Ady Endre és Rákóczi utcák aszfaltozását, az únyi kanyar szántóföld felé eső oldalánál kiásott vízelvezető árkot. Megemlítette a Védőnői és Családsegítő Szolgálat felújítás alatt álló rendelőjével és a kialakítás alatt álló szolgálati lakásokat is.

A polgármester a tinnyi Konfuciusz homokszobor kapcsán megemlítette, hogy felvette a kapcsolatot a Konfuciusz Intézetrel és a Kínai Nagykövetséggel egy tinnyi szoborlátogatás megszervezése céljából.

Krix Lajos megköszönte a segítők munkáját az óvoda kerítésének festésével kapcsolatban, és örömmel mutatta meg a kialakított parkolóról és a szépülő óvodáról készült fényképeket is.

Ezt követően a polgármester bemutatta az augusztus 20-i kenyérszentelés videójának rövidített változatát és a Garancsi-tavi rendezvényről készült videót is.

PILISJÁSZFALU

Gyros KUCKÓ

2000 Ft feletti rendeléstől
INGYENES házhozszállítás:

MAGOLNAVÖLGY • PILISCSABA
TINNYE • PILISCSÉV • LEÁNYVÁR
PILISJÁSZFALU

facebook.com/gyroskucko10

06 20 50 60 410
HÉTFŐ-SZOMBAT 11:00-20:00
Érvényes: 2017. február 1-től.

Krix Lajos jelezte, hogy az ősz folyamán ki fognak bocsátani egy kérdőívet a helyi tömegközlekedési igények és szokások felmérése érdekében.

Településképi Arculati Kézikönyv

Papp Zoltán Tamás főépítész-építész előadásában röviden ismertette a településképi védelméről szóló szabályozás jogszabályi háttérét és menetét. A kézikönyv célja, hogy a településen az építkezések arculati harmóniája és az építészeti örökség védelme biztosított legyen. Az önkormányzatnak a kérdésben még idén rendeletet kell alkotnia, és az arculati kézikönyv később a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) része lesz.

(folytatás a 6. oldalon)

Szerkesztői megjegyzések II.

Meglátásunk szerint újságunknak és a polgármesteri hivatalnak – és benne a polgármesternek (függetlenül a konkrét személytől) – megvan a maga helye, szerepe a tinnyi közéletben.

A nyilvánosság erejeként – ha úgy tetszik, negyedik hatalmi ágként – az ingyenes, minden háztartásba eljutó KÖRTVÉLYES újság (az informáló, tájékoztató feladatán kívül) hatással lehet a közélet tisztaságára, kis falunk jobb irányítására és működtetésére. Ezért

szeretnénk továbbra is kedves olvasóink, tehát a tinnyi emberek érdekében végezni munkánkat.

Bízunk benne (mindenféle tervkovácsolás nélkül), hogy a hivatal és a polgármester is szeretné végezni a munkáját és ennek során a szükséges felvilágításoknak és adatoknak határidőben történő rendelkezésünkre bocsátásával eleget kíván tenni a jogszabályi kötelezettségüknek is (2010. évi CIV. törvény 9. §), ennek megfelelően megkapjuk a hivatal érdemi válaszait.

§ KÖZÉRDEKŰ JOGSZABÁLYOK A közmeghallgatásról (SZMSZ)

Tinnye község Képviselő-testületének 9/2013 (VII. 4.) sz. önkormányzati rendelete a Képviselő-testület Szervezeti és Működési Szabályzatáról (SZMSZ)

84. §. (1) A közmeghallgatás összehívására és vezetésére e rendelet képviselő-testületi ülésekre vonatkozó szabályait kell értelemszerűen alkalmazni.

(2) A közmeghallgatáson felvetett kérdésekre, javaslatokra lehetőleg azonnal, de legkésőbb 15 napon belül írásban kell választ adni.

Közmeghallgatás helyett falugyűlés (folytatás az 5. oldalról)

Hozzászólások

Egy óvoda melletti lakó nehezményezte, hogy amellet, hogy az óvoda zaját egész nap hallgatnia kell (mert az óvoda nyitott ablakai felé néznek), nemrég a másik oldalon egy parkoló lett kialakítva és nagyon zavarja a kocsiajtók folyamatos csapkodása. A hozzászóló arra is felhívta a polgármester figyelmét, hogy az óvoda tetejét már régóta csapkodja a szél. Már csak néhány csavar tartja, előbb-utóbb baj lesz belőle.

Egy idős néni panaszkodott, hogy a szomszédaitól átnőnek a növények a kerítésén. Nehezményezte, hogy a jegyző tavaly május körül megígérte, hogy kimegy hozzá megnézni a helyzetet, de ez azóta sem történt meg. Krix Lajos emlékeztette a hozzászólót, hogy ezen a fórumon közérdekű, a falu sorsát meghatározó közügyekkel foglalkoznak. A hozzászóló később egy közérdekű témát is felvetett. Elmondta, hogy tudomása szerint régebben már megvolt az engedély egy buszmegálló kialakítására az Ady Endre utca végén, jó lenne ha már végre megcsinálnák. Ezen kívül némelyik kisebb út („köz”) talaja nagyon morzsalékos, és gyalogsként balesetveszélyesek is, tavaly pl. elesett és komoly sérüléseket szenvedett.

Egy Ady Endre utcai lakos kérdezte, hogy miért szereltették le a behajtani tilos táblát az utca elejéről. A hozzászóló jelezte, hogy azóta reggel és délután-este nagy kamionforgalom van az utcában. A perbáli útra (a 102. sz. főútra [a szerk.]) autóval történő kihajtás is rendkívül balesetveszélyes. A hozzászóló a képviselőket is kritikával illette, hogy miért nem végzik a munkájukat. A lakó nehezményezte a Konfuciusz szobor témaválasztását is. Nem értette, miért nem talált helyette a művész úr egy régen élt magyar embert, „akinek legalább valami köze volt Magyarországhoz”.

Több hozzászóló is panaszkodott az Ady Endre és Honfoglalás utcai forgalomra, hogy a járművek – a korlátozó tábla ellenére – indokolatlanul nagy sebességgel haladnak át.

Krix Lajos válaszolt néhány elhangzott felvetésre (de egy-két kérdésre nem reagált [a szerk.]).

Az óvoda tetejével kapcsolatban megjegyezte, hogy a kivitelező nem volt hajlandó a hibát kijavítani, ezért per alatt van a dolog. Elmondta, hogy amíg a igazságügyi műszaki szakértő ki nem jön, addig nem szedetheti le a tetőt.

Hozzátette, hogy ha tényleg komolyan zavarja a lakókat a

Krix Lajos

parkoló, akkor azt be kell vizsgáltatni.

A polgármester tájékoztatta a jelenlévőket, hogy az önkormányzati utakon alkalmazandó közlekedési renddel kapcsolatban leadott egy elképzelést a pilisvörösvári rendőrségnek, várja annak szakértői véleményezését. Elmondta, hogy az Ady Endre utcai behajtani tilos táblát kénytelenek volt leszereltetni, mert arra nem volt meg a rendőrségi engedély. Hangsúlyozta, hogy szó sincs arról, hogy az Ady Endre utca egy perbáli átvezető útszakasz legyen, és hogy a járművek sebességének csökkentése érdekében több megoldáson is gondolkodnak. Szerinte a Honfoglalás utca felújítását követően különösen fontos a szabályozás áttekintése, több út felújításra vár. „A közös célunk az, hogy Tinnye belső falurészében 2019-re nem lehet aszfaltozatlan út.” – tette hozzá Krix Lajos.

Csapadékvíz elvezetés

Az egyik hozzászóló kérdésére a polgármester elmondta, hogy az övások felújítására szánt kb. 19 M Ft-os összeget a csapadékvíz elvezető ároktól a Honfoglalás utca únyi kanyar felőli végéig terjedő szakaszra kalkulálták, mert a szakértő bizottság a bejárásakor megállapította, hogy a perbáli út felőli szakaszon nem történt elmosás. Ott az árok tisztítása községi, önkormányzati feladat. „[...] amikor volt ez a bejárás, [...] akkor mi erről nem kaptunk egy időpontot, hogy megjelenhettünk volna” – szövegezte hozzá egy jelenlévő.

A Honfoglalás utca több károsult lakója számon kérte a polgármestert, emlékeztetve őt a korábban tett ígéreteire és arra, hogy azóta semmi sem történt. Az övönvízszzerű eső miatt a szántóföldekről a telkeikre nagy mennyiségű iszap ömlött be. Szerintük az övások tisztításának elmaradása és a csapadékvíz elvezetésének megoldatlansága miatti károkért az önkormányzat tartozik felelősséggel. A heves hozzászólásokra Krix Lajos elmondta, hogy az önkormányzatnak nincs lehetősége államháztartáson kívüli pénzeszközöket, pl. kártérítést kifizetni a károsultaknak. Ők elmondták, hogy nem kell nekik pénz, csak azt kérik, amit a polgármester korábban megígért, mely szerint elviteti az iszapot, helyette rendes földet kapnak, vagy akár az évente több százezer forintnyi befizetett iparüzési adóikból is kártalaníthatják őket. Több panaszos emlékeztette a polgármestert nem betartott ígéreteire és nehezményezte a polgármester és/vagy egyes képviselők által, a károsultak igényével kapcsolatban mondott meg gondolatlan megjegyzéseit, reakcióit (pl. károsultak problémáinak kinevetése, „Örüljenek, hogy kaptak egy kis termőföldet”, „Nincs csónakom, nem tudok kimenni”).

„2014 előtt mi történt azon a területen?” – tette fel a kérdést Krix Lajos, de ezzel csak jobban felbosszantotta a panaszosokat, akik azt is nehezményezték, hogy a szakértői bejárásra nem minden érdekeltet hívtak meg.

„A képviselő-testületi ülésen tájékoztattam a képviselőket, hogy ez év őszén átfogó vízrendészeti, szakmérnöki csoport jön Tinnyére” – válaszolta Krix Lajos. Később hozzátette: „[...] tavaszra a kezünkben lesz egész Tinnyére vonatkozóan egy csapadékvíz elvezetési konkrét megoldás, amire [...] 2018-ban pályázat lesz kiírva.”

A hallgatóság egyes tagjainak olykor személyeskedő megjegyzéseket sem nélkülöző bekiabálásaival tarkított heves vita során a

(folytatás a 7. oldalon)

adónem	2016.		2017.		bevétel (09.14-ig)
	adózők	záró adat	terv	adózők	
épitményadó	561	8,68 M Ft	9,00 M Ft	572	12,44 M Ft
telekadó	319	33,52 M Ft	36,00 M Ft	301	34,56 M Ft
gépjármű adó (40%)	626	5,18 M Ft	7,00 M Ft	614	4,84 M Ft
iparüzési adó	177	16,04 M Ft	16,00 M Ft	157	15,13 M Ft
talajterhelési adó	5	0,14 M Ft	0,14 M Ft	23	1,49 M Ft
kommunális adó	134	1,10 M Ft	1,00 M Ft	81	0,26 M Ft
Összesen		64,65 M Ft	69,14 M Ft		68,71 M Ft

terület	lakos	telekadó	épitmény- adó	központi fejvkóta	telekadó /fő	épitmény- adó/fő
Király-völgy	62	8,51 M Ft	0,21 M Ft	2,98 M Ft	137 298 Ft	3 302 Ft
Mediterrán-völgy	51	9,33 M Ft	0,39 M Ft	2,45 M Ft	182 835 Ft	7 594 Ft
Piliscsabai úti rész	46	6,80 M Ft	0,26 M Ft	2,21 M Ft	147 821 Ft	5 667 Ft
központi falurész	1 587	9,93 M Ft	11,59 M Ft	76,17 M Ft	6 255 Ft	7 301 Ft
Összesen	1 746	34,56 M Ft	12,44 M Ft	83,80 M Ft	19 796 Ft	7 124 Ft

polgármester kijelentette: „Azt mereven visszautasítom, hogy az ember nem jó szándékkal kezeli ezeket a dolgokat. Azt viszont elismerem, hogy esetleg – nem felelőtlenül, csak jó szándékkal – kijelentéseket teszek vagy ígérek. Nem azért teszem ezt az ígéretet, hogy én abban a pillanatban ezt az ügyet így lesöpörjem az asztalról, hanem azt az ügyet viszem tovább. Nem azért nem hívom önt vissza, mert félek. Azért, mert nem tudok mit mondani.”.

Egy másik hozzászóló elmesélt egy történetet, majd a polgármesterhez szólt: „Azt tetszett mondani a lelegején, hogy tartsunk össze, legyünk egy falu. Akkor eleve nem hazudom azt, hogy «István, Pesten vagyok és bemegyek magához». [] Én a hazug embereket nem tartom őszintének.”.

„Kezd elfogyni a türelmem. Nem így volt, másképp volt! Megvonom a szót! Megvonom a szót!” – reagált Krix Lajos, majd folytatta: „Énnekem tanúim vannak, hogy Vörösváron voltam, [...] Pestről jöttem!”.

Jászfalusi úti forgalom

A Jászfalusi út képviselőjében szólalt fel az egyik lakó, aki elmondta, hogy a 40-es táblánál 80-nal jönnek a kamionok, és nagy méretű kemény műanyagdarabok esnek le róluk. A hozzászóló el is hozott egy ilyen műanyagot, és bemutatta, hogy milyen szörnyű hangot ad, mikor az aszfalton landol. „Valóban valamit tenni kéne, mert elég kaotikus állapotok

vannak. [...] Nagyon szívesen várom magukat hétfő reggel, fél hattól [...] és nézzék meg, hogy ott mi van.” – tette hozzá.

Egy másik tinnye felvetette, hogy ha az önkormányzat kézben akarja tartani a Tinnyén az átmenő forgalom problémáit, akkor a saját falunk vezetőinek, egyes képviselőknek, önkormányzati dolgozóknak inkább arra kéne odafigyelni, hogy nem 100-al, 110-el röpködni be és ki a faluba.

Többek szerint célszerű lenne a rendőrségnek is kitelepülni a Jászfalusi útra egy sebességmérővel, a központi költségvetés biztos bevételhez juthatna a gyorsrajtuktól. Krix Lajos válaszában elmondta, hogy a soron következő ülésen (október 11-i [a szerk.]) meg fogják határozni azokat a feladatokat, lépéseket, amiket a közúti igazgatóság felé meg kell tenniük. „Ez közös felelősségünk” – fogalmazott a polgármester, majd hozzátette: „Lehet, hogy meg kellene nézni azt, hogy [...] a Jászfalusi, Kossuth, Perbáli és

**PEDIKÚR, MANIKÚR,
GÉL LAKKOZÁS,
PARAFINOS KÉZ- ÉS
LÁBÁPOLÁS**

A köröm kezelése kézi eszközökkel
és vizes pedikűrös csiszológéppel.
Hívjon bizalommal, szeretettel várom Tinnyén.

ILDIKÓ +36/30 210 4807

Bajcsy-Zsilinszky úton [...] kinek az épülete milyen bevizsgálást igényelne.”.

Egy másik hozzászóló felvetette, hogy a tinnye főutak (az országos közutak [a szerk.]) kátyúsak, gödrösek.

Például az emlékműnél is balesetveszélyes, hogy – miután korábban már meg lett javítva – újra kint van a terelő bolya, mert megint megsüllyedt az aszfalt az aknafedélnél.

Falunk szépítése

Többen is hozzászóltak falunk szépítése érdekében. Egyikük rosszallását fejezte ki, hogy bár az önkormányzat előtti területet rendbe hozták, a randalírozó fiatalok kezdik tönre tenni a parkosított részt, már a kiállított régi tűzoltókocsi is teljesen tönkrement.

Krix Lajos válaszában jelezte, hogy már megkezdtek a tárgyalásokat a B. Angel-lel egy rendőrségre bekötött térfigyelő kamerarendszer kiépítése érdekében.

Egy hozzászóló méltatlankodva róttá meg a pórus járt kerttulajdonosokat, hogy miért ilyen „egyéni jellegű” problémákat kell már 45 perce (valójában 20-25 perce [a szerk.]) hallgatnia ahelyett, hogy a károsultak beadnának ügyükkel kapcsolatban egy beadványt a hivatalhoz. Szerinte Tinnye kifejezetten nem szép

útszakasz	2016 (tény)	2017 (vis maior)	2018 (terv)	2019 (terv)
Ady E. - Széchenyi	750 / 4,8%	-	-	-
Rákóczi, Széchenyi, Makkfa,				
Vasvirág, Lovas, Boróka	-	2 838 / 18,0%	-	-
Damjanich, Dankó, József A.	-	-	985 / 6,2%	-
Király-völgy	-	-	500 / 3,2%	500 / 3,2%
Mediterrán-völgy	-	-	500 / 3,2%	500 / 3,2%
Király-völgy és Mediterrán-völgy (pályázat útján)	-	-	750 / 4,8%	750 / 4,8%

Közmeghallgatás helyett falugyűlés (folytatás a 7. oldalról)

falu. Azért nem szép falu, mert „mi magunk nem teszünk érte”. Ő azt szeretné kérni a polgármester úrtól, hogy legyen valamilyen stratégia arra, hogy a polgárok tudjanak tenni azért, hogy Tinnye szebb legyen. Javasolta, hogy a falu bevezető útjai melletti oszlopokra tegyenek virágokat, ezt hajlandó saját pénzből megfinanszírozni és megcsinálni. Azt is felvetette, hogy jó lenne, ha lenne Tinnyén legalább egy játszótér.

Krix Lajos elmondta, hogy az önkormányzat és a képviselő-testület létszáma egyszerűen nem teszi lehetővé, hogy 15 km mentén az összes árok kitisztítását a polgármester, a 3 közmunkás meg a gondnok végig tudják csinálni. Ehhez külső vállalkozót kell bevonni, ami nem olyan egyszerű, mert be kell tervezni a költségvetésbe.

„Ha én ígértem valamit és nem tudtam betartani... Bocsánat, ez a piszok nagy hibám. De ígérem, hogy a jövőben akkor

olyanokat mondok, amit be fogok tudni tartani a képviselő-testülettel együtt. [...] A csőd befejeződött, azóta is konszolidált a gazdálkodás és 200 M Ft-ot szereztünk. Erre vagyok büszke, és ezt akarom a következő évben is csinálni, meg 2019-ben is.” – zárta gondolatait a polgármester.

Egy Mediterrán-völgyi lakos érdeklődött, hogy a Boróka utca felújítása mikor fog megtörténni, mert időben tudniuk kellene, hiszen a felújítás akadályozni fogja a be/kijárást. Erre határozott ígéretet kapott Krix Lajostól.

A Király-völgyből egy lakó megismételte korábbi kérését, hogy a téli útkarbantartási terveket az önkormányzat hozza nyilvánosságra, mert már most is rendkívül rossz állapotban vannak az utak. Dr. Imre Gábor jegyző elmondta, hogy szerinte kint van a honlapon, de ha mégsem, akkor pótolják (cikkünk írásakor még nem találtuk a dokumentumot az önkormányzat honlapján [a szerk.]).

További kérdés hiányában Krix Lajos folytatta a korábban kialakult „hagyományt”: a falugyűlésen részt vevő lakosok között tombola sorsolást tartottak, a három ajándécsomag hamar gazdára talált.

A polgármester megköszönte a jelenlévőknek a részvételt, és megígérte, hogy idén még egy közmeghallgatást fognak tartani, valamikor Karácsony előtt.

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK

LADÁNYI PÉTER

Augusztus 30-án a polgármester úrhoz intéztünk néhány kérdést, aki szeptember 13-án küldte meg válaszait. Az alábbiakban a kérdéseket és a válaszokat változtatás nélkül közöljük.

1./ Falugyűlés, közmeghallgatás

Körtvélyes: „A képviselő-testület 2017. február 13-án határozott a közmeghallgatás idejéről. Az idei közmeghallgatás az előzetes tervek szerint valóban szeptember 22-én, pénteken lesz megtartva? Mi lesz a közmeghallgatás helyszíne?”

Krix Lajos: „A közmeghallgatás időpontjáról, helyszínéről a tinnye.hu oldalon tájékozódhat.”

(a válasz megírásakor az újság 2017/09-es lapszámának nyomdai legyártása már megtörtént [a szerk.])

2./ Augusztus 20-i rendezvény

K: „Augusztus 20-án sokan látogattak ki a Garancsi-tóhoz, a Piliscsabával közösen megrendezett rendezvény helyszínére.

Polgármesterként hogyan értékeli az idejéről, Garancsi-tónál Piliscsabával közösen megrendezett augusztus 20-i rendezvényt?”

K.L.: „Kérdésre adott válaszem: jól sikerült.”

K: „A facebook-on a tűzijáték elmaradása, de inkább annak nem megfelelő kommunikációja miatt kisebb vihar alakult ki.

Az OKF már 2017. június 20-án elrendelte az országos tűzgyújtási tilalmat az erdőterületeken, fásításokban és azok 200 m-es körzetében. Mi az oka, hogy a tűzijáték elmaradása ennek ellenére nem volt előre látható, hiszen a Garancsi-tó körül mindenhol erdő, erdősáv található?

Miért nem értesítették időben a tinnyei és piliscsabai lakosságot, hogy az előzetesen meghirdetett programmal ellentétben mégsem lesz tűzijáték augusztus 20-án?”

K.L.: „Kérdésre adott válaszem: mindent az előírásoknak megfelelően készítettünk elő.”

3./ A tinnyei országos közutak állapota

K: „2017. július 6-án született egy levél a tinnyei országos közutak rossz állapotaival kapcsolatban a Magyar Közút felé, amelyre a közút kezelője július 14-én válaszolt. Történt az ügyben bármilyen fejlemény? Milyen további lépéseket tervez az Önkormányzat a tinnyei országos közutak állapotának javítása és a Magyar Közút által felvetett problémák orvoslása érdekében?”

K.L.: „A feltett kérdéssel kapcsolatos fejleményekről a képviselő-testületi ülésen a «polgármesteri beszámoló a két ülés között végzett munkáról» napirendi pontban adok tájékoztatást.”

4./ Utak vis maior helyreállítási

K: „A tavalyi özvívízszerű esőzések miatti károk vis maior helyreállítása már több önkormányzati út vonatkozásában megtörtént, ill. folyamatban van.

Polgármesterként hogyan értékeli az I-II. vis maior keretében elvégzett munkálatokat? Várhatóan milyen ütemezésben fog megtörténni a Honfoglalás utca vis maior helyreállítása?”

K.L.: „A feltett kérdéssel a közmeghallgatáson kívánok foglalkozni.”

A SZABAD MAGYAR ZENE OKTATÁSA

új független művészeti/zenei iskola alakul Tinnyén

Annak ellenére, hogy kis falunk lehetőségei korlátozottak, mégis számos példát találhatunk Tinnyén a közösségi összefogás által létrehozott kezdeményezésekre és eredményekre. Ahogyan most is, hiszen épp a napokban alakul Tinnyén egy új művészeti/zenei iskola, az intézményt a Magyar Vidéki Tanulói Körök Nonprofit Kft. fogja támogatni és működtetni.

Kalász Mátét, az iskola egyik alapítóját és tanárát kérdeztük.

Mi a különbség az alakuló iskola és a szokványos zenei/művészeti képzés között?

Az alakuló iskola tanárai közül többünk megtapasztalta már, hogy a népzene képzés (de véleményem szerint ez más vidéki művészeti ágakra is igaz) vidéken nagyobb hátrányból indul mint a főváros, ill. a nagyobb városok művészeti iskolái. A városokkal szemben a falvakban jóval kevesebb a forrás lehetőség. Gondolok itt a hangszerekre, fellépési lehetőségekre, az évről évre folyamatosan duzzadó diákok számára. Ezenkívül a mai művészeti iskolai rendszer nagyban behatárolja a tanár, ill. a diák helyét, mert a lényeg mégiscsak az, hogy a tanuló szeressen zenélni, a tanár pedig ne az éves tantervet rakja rá egy az egyben a diákra, hanem tudja igazítani saját módszereit a tanítványjaihoz. Röviden: szabadon történjen az oktatás. Ezen dolgokon kívül egy hatalmas segítség: minden tanár a saját környezetében tudjon oktatni, mert nem minden faluban van művészeti iskola. Nagyon sokan tanítanak 100 km-el távol az otthonuktól, mert ott van a legközelebbi lehetőség.

Mik a közeli és távoli tervek?**Mi a célja az alakuló iskolának?**

A közeli tervek között szerepel, hogy minél több tanár és diák kezdje el a munkát az idei évben. Arra talán többen odafigyelnek, hogy egy alakuló iskola 150-200 diákkal indítja az első évet, márpedig erre minden esély megvan.

A távoli terveket illetően határ a csillagos ég. Egyelőre csak a népzene és néptánc oktatás szerepel, de idővel bármilyen művészeti ágnak az oktatását be lehet venni, hiszen ahogy korábban írtam, nem vagyunk behatárolva a művészeti iskolák szintjén.

A tervek között szerepel, hogy minél több tanár csatlakozzon a munkához és a saját környezetében tudjon tanítani és így tud majd az elültetett mag kinőni és szaporodni. Jelen állás szerint 6-7 tanárral tudjuk megkezdeni az évet, de ha 2 év múlva már húszan leszünk, úgy még nagyobb teret képes nyerni az iskola. A célok között szerepel, hogy a határ túlsó felében is segítsük az oktatást, hiszen a jelenlegi tanári gárda tagjai között szerepel felvidéki, vajdasági és erdélyi kolléga is.

Szerencsére a népzene és a néptánc a jelenkorban végre támogatásokon keresztül képes anyagi forrásokhoz jutni és az alakuló iskolának ebben is nagyobb esélye van, mintha egy magára hagyott zenetanár próbálkozik egymaga a saját környezetében. A pályázatok által hangszerre, viseletre juthat az iskola, de az oktatói táborok és a koncert, táncház lehetőségekre is könnyebben lehetséges forrást találni.

Miért jó, ha valaki a gyermekét ide íratja be?

Mert ami bármilyen tanításra igaznak kéne, hogy legyen: a diák és a tanár van a középpontban és nem a – sajnos ma jelenlevő – bürokratikus dolgokról szól mindez.

Hol és milyen képzések indulnak 2017-ben?

Elsődleges tervek között tinnyei, perbáli és ezen környéki diákok oktatása szerepel a tervek között, tehát már az idei évtől elindul ezeken a településeken az oktatás. Ami mindenképpen szerepel a képzések között: hegedű, néptánc, bőgő, brácsa, tambura, ének.

Lehet még jelentkezni? Hol, hogyan?

Bármikor lehet jelentkezni, pont ez a lényeg. Ráadásul korosztálytól függetlenül, akár egy zenére kedvet kapó felnőttnek is lehetősége van zenét tanulni.

Jelentkezni Tinnyén Halmos Attilánál (+36 30 272 5785) lehet, aki nemrég érkezett haza Ausztráliából, mert turnézott a zenekarával, vagy Perbálon Czákó Péternél (+36 30 483 1683), de az érdeklődők akár engem is hívhatnak a +36 30 410 0780-as számon.

Mindenkit sok szeretettel várunk, hogy együtt kezdjük meg a szabad magyar zene oktatását.

FIZESSE ELŐ A
KÖRTVÉLYES TÁMOGATÓI KIADÁSÁT
3 HÓNAPRA 4 725 FT-ÉRT!

Az előfizetési díj ellenében Ön:

- minden hónapban a postáládájában **megkapja** a független KÖRTVÉLYES c. lap támogatói kiadását, amelyben
- a helyi eseményekkel, történésekkel kapcsolatban olyan **többlet információkhoz juthat**, amelyekre az ingyenes KÖRTVÉLYES c. újság által vagy más módon (pl. az önkormányzat hivatalos csatornáin) nem tehet szert;
- **hozzájárul** az ingyenes KÖRTVÉLYES c. lap fenntartásához, amely havonta minden tinnyei háztartásba eljut;
- **hozzájárul** a <http://tinnye.info> címen elérhető elektronikus hírportál, a **tinnye.info online** fenntartásához;
- nem csak szimplán egy helyi újságot fizet elő, hanem a megrendeléssel Ön **tesz a közösségért** azzal, hogy a helyi közéleti, kulturális és társadalmi eseményekről, az önkormányzat körüli ügyekről, a település mindennapjairól a helybéliek értesülhessenek.

Köszönjük, hogy Ön is megrendeli a KÖRTVÉLYES támogatói kiadását!

Köszönjük, hogy Ön is segít nekünk, hogy tovább folytathassuk munkánkat. A megrendeléshez e-mailen, telefonon vagy SMS-ben adja meg nevét, pontos címét, és hogy hány példányban szeretné megrendelni a támogatói kiadást.

Tel/SMS: +36 70 415 2086

E-mail: hirdetes@tinnye.info

GYEREKNEVELÉS

Állj, fel a humorrall!

HORKICS EDINA MAGDOLNA

Lawrence J. Cohen: "Játékos nevelés". Egy újszerű megközelítése a gyereknevelésnek. Egy könyv, ami gyökeresen megváltoztatta az életemet, a kapcsolatokat a fiammal...

Már eleve kényes a helyzet. Két elvált szülő, két szemben álló nevelés. A gyerekek a hét egyik felében itt, a másikban ott. Jó-e ez nekik? – sokan kérdezik. A világ nem fehér és fekete. A pokolban a gyerekek is megégnek... Adott egy majomszerető apa, aki mindent elsőre megvesz. Adott egy szigorú anya, aki nem mond mindenre igent.

Hova húztak a fiúk? Megsúgom, nem felém... „*Én apánál akarok maradni!*” – Elhiheted, ezt nem egyszer hallottam. Ez hogy esett? – kérdezheted. Igen, egyszer-kétszer volt, hogy fájt, bántott, de alapjában véve elszállt a fülem mellett.

Miért? Hogy tudtam megtenni? És itt jön az élet egyik nagy titka: Nincs bosszantó, idegesítő, elszomorító helyzet. Nem, nem. Nincs! Akárhogy is így gondold. Senki és semmi se áll melletted egy tölcserrel a kezében, hogy ezeket az érzéseket beléd töltsse. Senki és semmi se. Ezeket az érzéseket te engeded meg magadnak.

Vizont van egy jó hírem. Az, hogy jól érzed-e magad, vagy sem, hogy elégedett vagy, vagy sem – És a végtelenségig sorolhatnám, mind te döntöd el. Senki más. Ugyanannyi energiába telik jót és rosszat gondolni. Jót és rosszat érezni! Úgy dönteni, hogy ezen megbántódom, vagy hogy elengedem a fülem mellett.

Így tudtam nyugodt maradni. Inkább arra összpontosítottam, hogy hogyan változtassak a helyzeten. Így jutottam el ehhez a könyvhöz. Az egész módszer fő lényege iszonyat egyszerű: A humor. Ennyi.

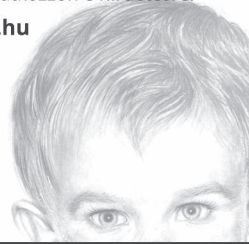
Ekkor „született meg” Paci. A minden lében kanál autónk, akit én személyesítettem meg elváltoztatott hangon. Paci kezdett el keringőzni a hazavezető kihalt erdei úton, Ahol max. a madár jár... Paci akart lépten-nyomon elütni valakit. Aztán jött anya, aki megdorgálta, és elmondta neki, hogy mindenkire vigyázunk. Paci reakciója? „*Na jó, nem csinálom, mert anyát úgy szeretem, és ő olyan jó hozzám. Mindig vigyáz rám.*”

Aztán a reggeli „nem akarok felkelni”

Ceruzarajz fényképről

Ajándékozzon szereteteinek fényképről készült ceruzarajzot A6, A5, A4 vagy A3-as méretben bevezető áron **3990 Ft-tól!** További 10% kedvezményért hivatkozzon e hirdetésre!

✉ merci@czmb.hu
 🌐 czmb.hu/rajz

hisztiknél egyszer csak megjelent Paci. Persze a zoknit a kezükre akarta felhúzni, az alsógyatját meg a fejükre. Dőlünk a nevetéstől. Aztán szép lassan Paci megjelent mindenhol. „*Kössétek be magatokat, különben kidoblak benneteket.*” – fenyegetőzött Paci morgósan-vicesen. „*Oh, Paci, nyugi, mindjárt megteszik.*” – menttem a helyzetet. „*Skacok, jobb, ha becsatoljátok az övet, mert ez tényleg megteszi.*” – súgtam nekik hátra rémültséget színlelve. És persze engedelmeskedtek. Örömmel, nagy hahotázások közepette.

„*Én azért tudom, hogy te vagy Paci.*” – árulta el egy idő után a nagyobbik fiam. A mókás színjátékot persze ugyanúgy folytatta. Most pedig hogy áll a helyzet? Van Paci, és van egy állandóan viccelődő anyja. A mostani esti mese sláger Maci Laci. Micsoda kacagás kíséri a mese olvasást, amikor túlzottan elváltoztatott hangon szólaltatom meg a szereplőket. Amikor a csattanások a fejükön is koppannak gyengéden. Amikor együtt zötyögünk és pöfögünk a száguldó teherautóval.

Azóta mindig nevetve alszunk el...

HIRDESSZEN
LAPUNKBAN!

további információ:

<http://tinnye.info/media>
 +36 70 415 2086

EZ A LAP LESZ A VÉGSŐ?

Vagy nem?

CZAKÓ PÉTER

Kedves tinnyeiek, azért írok néhány sort, hogy meg tudjon maradni a falu újságja, a Körtvélyes. A falu közössége egy bonyolult, sokféle embert magába foglaló egység, ahol sok minden történik, hol jó, hol rossz, hol vidám, hol szomorú. A lakosok szeretnek ezekről híreket kapni: vagy azért, mert ott voltak, vagy azért, mert nem voltak ott. A helyi lapnak még az is az előnye, hogy mindenki írhat benne, akinek van valamilyen mondanivalója, s emiatt bátran mondhatjuk, hogy ez egy közösségi megnyilvánulás. Köszönet illeti az önkormányzatot, hogy a lap elődjét elindította, és az, hogy hamar kihátrált belőle nem tartom tragédiának, mivel ami egy-egy emberen múlik, annak előbb utóbb ez lesz a sorsa.

Nézzük meg, hogy a faluban mi működik, s miért. Azok a szervezetek működnek, akik függetlenül saját magukat fenntartva, anyagilag függetlenül, a közösségi lét örömeért szervezik, működtetik magukat. A teljesség igénye nélkül ilyen a Nyugdijas Klub, a PaTHÁLIA, a TAT, vagy a református, a katolikus közösség, a népzenei társaság. Természetesen tudom, hogy mindegyikhez szükségeltetik valaki, aki elkezd vagy vezet, de végeredményként, a sikert a közösség jelenti, beleértve annak minden tagját. Ennek a gondolatnak ékes bizonyítéka református lelkészeink Szép Mónika, valamint Csoma Áron szolgálatuk 20. évfordulójára rendezett meglepetés partin Mónika megnyilvánulása. Közeli háromszázan jelentek meg, akik előtt a meghatódott lelkészasszony elmondta, hogy ez a spontán ünnepség elsősorban az egész gyülekezet ünnepe, eredménye.

A tinnyi Körtvélyes újság megjelent hat száma Ladányi Péter szerkesztésében bebizonyította, hogy nem megosztó, nem önkormányzat ellenes, a falu közösségét szolgálja, s ezután is ezt a vonalat követné. Sajnos a mai napra elfogytak a hirdetőik által biztosított pénzek, ezért, aki úgy érzi, hogy ez az újság fontos neki, valamint annak a közösségnek, ahol él, úgy támogassa azt néhány ezer forinttal, vagy újságcikkekkel, információkkal a következő számokat.

MI LEHETNE FONTOSABB A TINNYEI EMBEREK EGÉSZSÉGÉNÉL?

Hazánkban széles körben elterjedt „hagyomány” a kerti hulladékok és az avar égetése. Kevesen tudják, hogy ez a rossz szokás mennyire káros a környezetre és az emberi egészségre. A levegőbe kerülő káros anyagok a tüdön keresztül közvetlenül a vérbe és onnan minden sejthez eljutnak, érrögök képződéséhez vezetnek, de például az agyba kerülő nano méretű koromszemcsék az agyszövet leépülését okozzák.

Az értékes növényi szerves anyagból az égetés során hamu keletkezik, mely csak korlátozott mennyiségben alkalmas talajerő-utánpótlásra. Ezzel szemben komposztáláskor maradéktalanul elbomlanak a növényi részek és hasznos humusz keletkezik. Egy átlagos kerti tűz, melyben vegyesen égetünk avar, fűnyesedéket és gallyakat, légszennyezést okoz. A nagy szennyezést elsősorban az váltja ki, hogy alacsony a tűz hőmérséklete, így aminek égni kellene nem ég el, vagy csak félig. Például a növényi részekben lévő szén ugyan oxidálódik, de csak részben, és szén-dioxid helyett kis mennyiségben is mérgező szén-monoxid keletkezik. De vegyük csak sorra, a növényi hulladék elégetése során milyen anyagok keletkeznek és azok milyen hatással vannak a szervezetünkre:

Szén-monoxid, PM10 (10 mikrométernél kisebb levegőben lebegő részecskék) szénhidrogének, nitrogén-oxidok, metil-etilketon, etil-benzol, sztiren, fenol, dibenzo-furán, benz-a-pirén. Rákkeltő, irritáló, a szívet, érrendszert, tüdőt súlyosan károsító anyagok.

Az égetés szabályozásáról

A települési önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik a háztartási tevékenységgel okozott légszennyezésre vonatkozó egyes sajátos, valamint az avar és kerti hulladék égetésére vonatkozó szabályok rendelettel történő megállapítása. A hatályos önkormányzati rendelet hatására jelentősen javult Tinnyén a levegő minősége, sokkal kevesebbszer borítja el a falut az avarégetésből származó füst. A jogkövető, környezetükre adó tinnyeieket dicséret illeti. A szomszéd településekhez képest is jobb a helyzet. Azért van mit tenni, lehet érezni a kijelölt időszakon kívül is a fojtogató, mérgező bűzt.

A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 306/2010-es kormányrendelet további rendelkezéseket tartalmaz az avar és kerti hulladék égetés hatósági ellenőrzésével, bírságolásával kapcsolatban. 50 E Ft és 500 E Ft között lehet a bírság értéke, de a szabálytalan tűzgyújtás miatt a katasztrófavédelem is kivethet bírságot, melynek mértéke 2 M forintig terjedhet.

Megoldás I. – komposztálás

Valamennyi kerti hulladék, az avar (beleértve a diófa levelét) komposztálható. A folyamat során az elhalt növényi részeket mikroorganizmusok bontják le és alakítják át a szárazföldi élet nélkülözhetetlen anyagává, humusszá. A humusz hosszú távon tárolja és a növények számára könnyen felvehető formában adagolja azokat az ásványi anyagokat, melyek a növekedéshez szükségesek. De talán ennél is fontosabb, hogy a tömegének sok-

szorosát kitevő víz megkötésére, tárolására képes. A komposztálás során elkerüljük a hatalmas légszennyezést, értékes humuszhoz, növényi trágyához jutunk. Komposztálni mindenki tud. Mindössze néhány négyzetméter árnyékos helyre és egy kis időre van szükségünk a kertben. A komposztálás alapvető szabálya a komposztálandó anyag megfelelő aprítása, a komposzt rendszeres keverése, nedvesen tartása és a tűző nap elleni védelme. Fontos, hogy a komposzt közvetlen kapcsolatban legyen a talajjal, hiszen a lebontó mikroorganizmusok onnan „költöznek” bele. A komposztálás folyamata általában 1 év, de bizonyos növények, vastagabb ágak komposztálása ennél több időt is igénybe vehet. Széles körben elterjedt téveszme, hogy a dió, tölgy levele nem komposztálható.

Való igaz, hogy a diólevél olyan ún. allelopatikus vegyületeket tartalmaz, melyek gátolják más növények növekedését, azonban néhány hónap alatt ezek is elbomlanak maradéktalanul. Ezt a kertészeti egyetem vizsgálata is kimutatta, sőt a diófa levél komposzton jobban nőttek a növények, mint a kontroll csoport. Nélkülözhetetlen szerszám a vasvilla vagy ásóvilla, mellyel a komposzt keverését végezzük.

Hasznos segédeszköz a komposztálóedény, aprítógép, és a komposztalódást gyorsító anyagok, indító kultúrák. Ezek hiányában halomba rakva is komposztálhatunk, az aprítást metszőollóval is végezhetjük.

Magyarországon a talajpusztulás átlagosan 17-szer gyorsabb, mint a talajképződés, ezért nagyon fontos, hogy humuszpótlással ezt a folyamatot megállítsuk.

Megoldás II. – a Deponia Kft. elszállítja a kerti hulladékot

2017. október 10-én és november 14-én lesz zöld hulladék szállítás. A lakosok kaptak matricákat, ezeket kell a kerti hulladékot tartalmazó zsákokra ráragasztani.

Ha elfogytak a matricák, további deponiás zsákokat a tinnyei Corvinus Tools Kft.-nél megvásárolhatja.

És a kártevők?

Sokan félnek, hogy a növényi kártevők nem pusztulnak el a komposztálás során. A helyzet azonban sokkal jobb, mint hinnénk. A lebontó, kórokozó szervezetek ugyanis általában a növény egy adott életciklusában fertőzőképesek, sőt kimondottan ellenségei egymásnak. Tehát egész más szervezetek károsítanak

egy élő növényt, mint amelyek a lebontást végzik a komposztban. A jó komposzt, ha kellő mennyiségben (néhány köbméter) áll rendelkezésre, komoly hőtermelésre képes, mely a legmakacsabb kártevőket is elpusztítja.

A vadgesztenye aknázómolyról

Ez az apró kártevő képes olyan mértékű kárt okozni a gesztenyefákon, hogy a fák nyár végére a lombjuk akár 80%-át is elveszíthetik. Az aknázómolynek egy év alatt három nemzedéke is kikel, ezért az ellenük való hatékony védekezés már tavasztól a növényvédő szerek permetezés. A bárki számára megvásárolható – úgynevezett III. forgalmi kategóriájú – növényvédő szerek használatát jól időzítve megoldható a védekezés, szükségtelen a lehullott levelek elégetése.

A komposztálásról további hasznos gyakorlati tanácsokhoz juthatunk a Környe-

zeti Tanácsadó Irodák tájékoztató füzetében vagy az irodák tanácsadójánál személyesen.

Mire kell még odafigyelnünk?

Tilos háztartási vagy egyéb hulladékot otthon, kályhában, kandallóban vagy az udvaron elégetni!

A műanyag, a kezelt, festett fa, a gumi stb. elégetésekor rengeteg mérgező anyag keletkezik, amely rákot, szívinfarktust, agyvérzést, a magzatok genetikai károsodását, impotenciát és más betegségeket okozhat.

A hulladékégetés jogsértő tevékenység is, 500 000 forintig terjedő bírsággal sújtható, sőt adott esetben bűncselekménynek is minősülhet.

A kéményt is tönkreteszik a füstgázokba kerülő savak.

Egyetlen, hulladékkal tüzelő, hulladékot égető háztartás, kisüzem kilométeres körzetben tudja elszennyezni a levegőt.

Mesekönyv kicsiknek

Kalandos történet
színes, A4-es oldalakon

✉ merci@czmb.hu

📄 czmb.hu/mese

☎ +36 26 335 257

FÉLIX A KÖLYÖK KAMÉLEON

Boné Mercedes

Mit tehet Ön, ha a szomszéd szemetet éget?

Mondja el neki, hogy ezzel megmérgezi a környék levegőjét, hogy ezzel veszélyezteti magát, családját, szomszédait, háziállatait és a környezetét!

Nincs fontosabb a tinnyei emberek egészségénél!

(forrás: Levegő Munkacsoport)

Szia, én Félix vagyok!

Elmeséljem életem eddigi legizgalmasabb kalandját?

Hű, ha tudnád...

Képzeld! Eltévedtem, elvesztettem a színeimet, és mialatt visszakaptam őket, egy csomó új barátot is szereztem! Figyelj jól, mert ilyen kalandos kalandot nem él át minden nap a kaméleon!

Ez a délután is úgy indult, mint a többi. Épp a gyönyörű színeimet próbálgattam, mikor hirtelen megkordult a gyomrom...

Ja, azt mondtam már Neked, hogy milyen színes egyéniség vagyok?

Van rajtam forróság, pirkadat, napfény, falevél – ebből van a legtöbb –, égszín és alkonyat. Ha valamitől megijedek, megváltoztatom a színeimet és azon nyomban beleolvadok a környezetembe. Így a valami, amitől megijedtem, már nem is lát engem.

Jó, mi?

1
Félix története a következő számban folytatódik...
2

Kiadó: LogiSOL Kft. (2086 Tinnye, Bocskai u. 21., 13-09-158052) – a kiadásért felel: Szabadi Mercédesz
 Felelős szerkesztő: Ladányi Péter, szerkeszto@tinnye.info – fényképek: Ladányi Péter
 ISSN: 2559-9364 (nyomtatott) – ISSN: 2559-9372 (online) – Letölthető változat: <http://tinnye.info/kortvelyes>
 tinnye.info online (internetes hírportál): <http://tinnye.info> – Facebook fiók: <https://facebook.com/tinnye.info>
 Hirdetésfelvétel: hirdetes@tinnye.info, +36 70 415 2086 – ÁSZF: <http://tinnye.info/media>
 ©2017 LogiSOL Kft, Minden jog fenntartva – A hirdetések tartalmáért szerkesztőségünk felelősséget nem vállal.
 Várjuk olvasóink véleményeit, javaslatait levélben postacímünkön vagy a szerkeszto@tinnye.info e-mail címen.

